

מסורת הש"ס

א) גני' הרא"ש בעל מוהי רבא מר"ק, ט) [נעיל ט. וש"ג], א) [נקמן סד:], ד) [נעיל ט.], [נקמן נט.], ס) [נקמן על. סוטה כ:], ו) [נקמן כב. מא: טו. על:], ו) הא' לישנא איכא דלמרי אזוי מלשון רש"י אבל הוא נשמט ממוסחת התלמוד וכי"ה בגמלא יענה. רש"א, ח) [פ' מנורע ס' פט:], ט) [דף יב.],

הגהות הב"ח

ה) רש"י ד"ה חוששת וכו' טהורה דמוסחה ואיך:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה אלמא ב' אפי' אי וסתות דרבנן וכו'. עי' לעיל ט ע"א מד"ה הא וכו' דהיינו פ' מנזיח דהכא והיינו לנשנא בתרא דרב סבר וסתות דרבנן ואפי"ה ס"ל דמלאה טמאה חוששת לוסתה ואי"כ מה קפדו דמלאה הלטמא קמא ס"ל דאי היה וסתות דרבנן לא מנמאלין למפרע לזכות לוסת ונאסא פלוגי הן ב' לישנא וכמו דמ"ל למיזעם דפלוני גלס וסתות דרבנן שם מקולקלת למנייה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה ורב נחמן בר יצחק וכו' ונפקין ים בסרי. כיצ עי' ממנו י"ט פסקי ס' כי' בד"ה וקו"ל הלכה וכו': ב) ד"ה כי"ש אומרים לריבה וכו' בסרי בדקה ככל משמש אבל לפי רשב"ם כצ"ל: ג) באידי כצ"ה אבל לרי"ה קיימא וכו' כצ"ל:

מוסף רש"י

במין נפל. וספק ספקא היל', דשמא לא נפל היה אלא שפיר מלא רוח (ש"י חב.), אם רוח הפילה. שפיר מלא רוח, והם המצא לומר נפל הפילה. כלומר לכל גוף האויר, שמא רוח הוא ואינר ואין כאן לא טומאה וכו' ולא טומאת נקבה, ואם אלאה הוא ולד לריבוי לנאות אם וכו' אם נקבה (פסחים פ. ובעי"ז ע"ז שם). ודאי גירודיה. ממוקדן אין כן (פסחים שם) שחקקין כן והא ודאי הוא (ע"י שם). וסתות דאורייתא. הלכה למשה מסיני דמחוקקין לא בטומאת ספק (ועי' טו. ועי' עירובי טו.). אם היהיה במחבא. מחמת פחד כרכוס (מנזר) או לטעין (עירובי טו.). ולא בדקה טהורה. אם בדקה אחי' כן ומנאמה טהורה ולא אמר אורת בזמני ב' (פסחה כ.).

תוס' הרא"ש

חוששת לוסתה וחוששת לראייתה. אצ"ג דקו"ל כ"י דוסא דכל אשה שיש לה וסת דיה שעתה הא סקטין לעיל דשלא בשעת וסתה מודי להו. ועוד י"ל דלענין שתאה מקולקלת למנינה איירי הכא: א)למא וסתות דרבנן. הא דס"ל לרב הונא לעיל דוסתות דאורייתא לא קשה דהכא משמיה דרב קאמר ואליבא דרב מסיק בסמוך שחי לשונות: ורב נחמן בר יצחק אמר בוסתות גופתיה קא מיפלגי. כותיה קו"ל דהוא בתרא והלכתא כרב באיסורי כדאייתא בכבורות פירק י'ש כבור

כמין נפל

הלכך ודאי ודאי הוא: וספוס דאורייתא או דרבנן. הא דקיימא לן דבעי דביקה בשעת וסתה דאורייתא היא דאס לא בדקה טמאה ואפילו בדקה אחר זמן ומנאמה טהורה דאורת בזמנו

במין נפל והא לידע אם זכר אם נקבה קתני ה"ק ובא בהן והציץ בו לידע אם נפל הפילה אם רוח הפילה ואת"ל נפל הפילה לידע אם זכר אם נקבה ואיבעית אימא כיון דחולדה וברדרלס מצויים שם ודאי גררוהו ב' בעו מיניה מרב נחמן וסתות דאורייתא או דרבנן אמר להו מדאמר הונא חברין משמיה דרב אשה שיש לה וסת והגיע שעת וסתה ולא בדקה ולבסוף ראתה *חוששת לוסתה וחוששת לראייתה אלמא וסתות דאורייתא איכא דאמרי הכי קא"ל טעמא דראתה הא לא ראתה אין חוששין אלמא וסתות דרבנן איתמר אשה שיש לה וסת והגיע שעת וסתה ולא בדקה ולבסוף בדקה אמר רב יבדקה ומצאת טמאה טמאה טהורה טהורה ושמואל אמר אפילו בדקה ומצאת טהורה נמי טמאה מפני ש'שאורח בזמנו בא לימא בוסתות קמיפלגי דמ"ם דאורייתא וכו"ם דרבנן אמר ר' זירא דכ"ע וסתות דאורייתא כאן שבדקה עצמה כשיעור וסת כאן שלא בדקה עצמה כשיעור וסת ר"ג בר יצחק אמר בוסתות גופייהו קמיפלגי דמ"ם וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות דרבנן אמר רב ששת בתנאי ר' אליעזר אומר טמאה נדה ורבי יהושע אומר תברק והני תנאי בי הני תנאי דתניא רבי מאיר אומר טמאה נדה וחכ"א תברק אמר אביי אף אגן נמי תנינא ו'דתנן ר"מ אומר י'אם היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טהורה ו'שחרדה מסלקת את הרמים טעמא דאיכא חרדה הא ליכא חרדה טמאה אלמא וסתות דאורייתא לימא הני תנאי בהא נמי פליגי דתניא י'הרואה דם מחמת מכה אפילו בתוך ימי נדתה טהורה דברי רשב"ג רבי אומר אם יש לה וסת חוששת לוסתה מאי לאו בהא קמיפלגי דמר סבר וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות דרבנן אמר רבינא לא דכ"ע ו'וסתות דרבנן והכא ו'במקור מקומו טמא קמיפלגי רשב"ג סבר אשה טהורה ודם טמא דקאתי דרך מקור ואמר ליה רבי אי חיישת לוסת אשה נמי טמאה ואי לא חיישת לוסת מקור מקומו טהור הוא: ב'בתנאי' בית שמאי אומרים צריכה ב' עדים על כל תשמיש ותשמיש או תשמש לאור הנר בית הלל אומרים ידיה בשני עדים כל הלילה: גב'

תשמיש בזדקות מיהו הא י"ל בזדקות בתשמיש אחר שצליה ועוד קשה מה יודעת מתי שימש בלחרינה שזבדוק אחריו ואם היתה בזדקת בשחר כשהיא עומדת א"כ אינה בזדקת סמוך לתשמיש לידע אם בועל בנדות לטמא בועלה ז' ועוד קשה דקאמר ב"ש שמא תחפנה שכבת זרע בציאה שניה היה לו לומר בציאה אחרונה כיון דלצ"ה אינה בזדקת עד לאחר תשמיש אחרון ועוד דצ"ה נקט נימוק וצ"ש נקט לישנא אחרונה שמא תחפנה היה לו לצ"ש נמי למינקט נימוק כיון דקאי על דם שזרחס ולא על הדם שעל העד דהא בית הלל לא מצרכי דביקה אחר תשמיש ראשון ועוד

כל היר פרק שני נדה

טז.

ו**חושישת** ד**ארייתה**. פרש"י לענין מעת לעת אע"ג דקו"ל כרבי דוסא דאשה שיש לה וסת דיה שעתה שלא בשעת וסת מודה דמטמא למפרע ועוד י"ל דהכא מייירי לענין שמהא מקולקלת למנייה: א**למא** וסתות דאורייתא. השמא סבר הא דנקט ראתה לאשמועינן דחוששת לראייתה ולא חשבינן לה כאליו ודאי ראתה מזמן הוסת והי"ה כדי לא ראתה חוששת ואם תאמר היאך רוצה להוכיח דוסמות דאורייתא והלא ע"אפי' אי וסתות דרבנן כיון דראתה עכשיו טמאה גם מזמן הוסת מספק וי"ל הני מילי לטהרות אצל מקולקלת למנינה לא הויא: א**למא** וסתות דרבנן. וס"ת דלעיל (דף טו.) אמר רב הונא לא שנו אלא שלא הגיע שעת וסתה כו' אלמא וסתות דאורייתא וי"ל דהכא קאמר משמיה דרב וליה לא ס"ל ואליבא דרב איכא לקמן ב' לשונות אי נמי לעיל אחי כלשנא קמא דהכא: ו**רב נחמן בר יצחק אמר** בוסתות נופייהו פ"עי. נראה דהלכה דוסמות דרבנן דהא רב נחמן בר יצחק דהוא בנראה אית ליה דלרב וסתות דרבנן איוצפ' יש כזור (בכורות דף מט:): פסיק כרב באיסורי ועוד דקיימא לן כר' יהושע דסמון לגבי רבי אליעזר וכחמיים לגבי ר' מאיר ואע"ג דתנן בפ' בנות כותים (לקמן דף נט.) צרישא דהיתה במחבא הגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה מ"מ נראה דהלכה הוי וסתות דרבנן כדפרישית ועוד דאיכא דמוקי לה כפרק בנות כותים (שם) כרבי מאיר וכן פסק בשאלמות דרב אחאי(י) ור"ם הילכך אשה שיש לה וסת ולא בדקה בשעת וסתה ואח"כ בדקה ומנאמה טהורה דטהורה ודאי: ב**אי** לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות דרבנן הלכך תולין בהדס דמחמת מכה בא. תימה לי אם יש לה מכה זמן ארוך וכי כל הרמים שתראה יהיו וטורין וכי בשביל הכאה נסתלקו דמי המקור. וצ"ע: ב**מקור** מקומו טמא קא מיפלגי. ורשב"ג לטעמיה דאמר לקמן בירוש תנזיקת דם טמא דאתי דרך מקור ואין לדמותו לטומאת בית הסתרים דשמא הלכה למשה מסיני תדע דהמקור טמא אצ"ג דהאשה נמי אומרים ב"ש אומרים צריכה שני עדים. פי' שניהם לאחר תשמיש אחד לו ואחד לה כותיה דמתי' דלעיל דרך בנות ישראל לשמש בשני עדים ופליגי ב"ש וכו' בהנך שני עדים כ"ש סברי צריך לעיין בהן בכל תשמיש ותשמיש. וכו' סברי יבדקו בהן בכל תשמיש ותשמיש ואין צריך לראותם עד אור הבוקר ובעד דלפני תשמיש לא איירי בהו. ורבי' שמשוך(י) פי' לב"ה אחד לפני תשמיש ראשון ואחד לפני תשמיש אחרון. וקשה לפי מה היא יודעת כמה פעמים תשמש כלילה אלא בקומה בשחרית ובדוק ואנן בדוקה דלאחר תשמיש בעי' אולי דאתה מחמת תשמיש וליכא לאקשווי לפי' רבינו שמשוך(י) לב"ש (דהך) דהא דרך צנועות להצריך עדים חדשים בכל פעם דהא מודו ב"ש דאי משמשת לאור תור אינה צריכה עדים חדשים:

גר א ב מיי' פ"ג מהל' משכב ומושב הל' ה ופ"ח מהל' איסורי ביאה הל' יג ועי' במ"מ וטוש"ע י"ד סי' קפד סעיף ט: גה ג טוש"ע שם סעיף ח: גז ד מיי' פ"ח מהלכות איסורי ביאה הל' יד פסג לאוין קול טוש"ע י"ד סי' קפו סעיף ה וסעיף ו וכהנה"ה: גז ה מיי' שם הל' יד ופ"ג מהלכות משכב ומושב הלכה ט: גז ו מיי' פ"ד מהלכות איסורי ביאה הל' א פסג שם טוש"ע י"ד סי' קפו סעיף ג כגה"ה:

תוס' הרא"ש (הנשך)

הלכך כותיה קו"ל דוסתות דרבנן וכן סבר ר' יוחנן לעיל וכן פסק בשאלותות דרב אחאי ור"ח. ועוד דקו"ל כר' יהושע לבבי ר' אליעזר וכמו חכמים לבבי רבי מאיר אע"ג דפליגי לקמן רשב"ג ור' יקו"ל הלכה כר' מחבירו הגיע פלגי נמי אחרני' בהנך ברייתות. ועוד דהא דחיק רבינא דהוא בתראה למימר דכ"ע וסתות דרבנן ולא קו"ל כמתי' דהיתה במחבא. ואע"ג דקתני רישא הגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה הא אמרי' לקמן פ' בנות כותים כולה ר"מ היא ועל זה יש לסמוך באשה שיש לה וסת ולא בדקה בשעת וסתה ואח"כ בדקה ומנאמה טהורה דטהורה ודאי: ב**אי** לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות דרבנן הלכך תולין בהדס דמחמת מכה בא. תימה לי אם יש לה מכה זמן ארוך וכי כל הרמים שתראה יהיו וטורין וכי בשביל הכאה נסתלקו דמי המקור. וצ"ע: ב**מקור** מקומו טמא קא מיפלגי. ורשב"ג לטעמיה דאמר לקמן בירוש תנזיקת דם טמא דאתי דרך מקור ואין לדמותו לטומאת בית הסתרים דשמא הלכה למשה מסיני תדע דהמקור טמא אצ"ג דהאשה נמי אומרים ב"ש אומרים צריכה שני עדים. פי' שניהם לאחר תשמיש אחד לו ואחד לה כותיה דמתי' דלעיל דרך בנות ישראל לשמש בשני עדים ופליגי ב"ש וכו' בהנך שני עדים כ"ש סברי צריך לעיין בהן בכל תשמיש ותשמיש. וכו' סברי יבדקו בהן בכל תשמיש ותשמיש ואין צריך לראותם עד אור הבוקר ובעד דלפני תשמיש לא איירי בהו. ורבי' שמשוך(י) פי' לב"ה אחד לפני תשמיש ראשון ואחד לפני תשמיש אחרון. וקשה לפי מה היא יודעת כמה פעמים תשמש כלילה אלא בקומה בשחרית ובדוק ואנן בדוקה דלאחר תשמיש בעי' אולי דאתה מחמת תשמיש וליכא לאקשווי לפי' רבינו שמשוך(י) לב"ש (דהך) דהא דרך צנועות להצריך עדים חדשים בכל פעם דהא מודו ב"ש דאי משמשת לאור תור אינה צריכה עדים חדשים:

[א] [נ] כ"ל רש"ין